

dre til Tiendeejerne, og at vi ved Hjælp af Statslaan kunde have faaet gennemført en Lov, hvorved vi ogsaa kunde have stillet alle Tiendeyderne ens. Det er nu ikke lykkedes, men jeg stemmer alligevel for Loven med Tilfredshed, fordi vi nu komme til Ende med Sagen, selv om der, som sagt, er Punkter, hvor jeg kunde have ønsket, at der var fremkommet et for mig mere tiltalende Resultat. Der kunde i og for sig være flere af Mindretallets Ændringer, som jeg kunde have Lyst til at stemme for, men da jeg ikke ved, om man ikke derved vilde lægge Loven Hindringer i Vejen, tør jeg ikke tilraade at stemme for disse Mindretalsforslag.

Naar jeg har bedt om Ordet, er det for øvrigt særlig for at sige, at der er fremhævet rundt omkring i Landet af Folk, der høre til den saakaldte Henry Georgeske Retning, at vi her i Rigsdagen være ved at begaa en stor Misgerning ved at ville sløje de gamle Grundbyrder, Hartkornsskatten og navnlig Tienden. Jeg hører imidlertid til dem, der ere Tilhængere af de Georgeske Teorier. Allerede i 1890 sagde jeg, at jeg vilde ønske, at vi her i Landet maatte faa Landet nationaliseret, og at vi maatte frem i den Retning, at de rette Principper sejrede. Jeg vil derfor ikke lade disse mundtlige Udtalelser og Avisartikler staa uimodsagte her i Rigsdagen, idet jeg ønsker at sige, at det, at vi forandre Hartkornsskatterne og Tiendeloven, bevirker ikke, at vi skabe daarligere Betingelser for de Georgeske Tankers Gennemførelse. Tværtimod, vi bringe dem et vældigt Skridt fremad. Det er jo ikke saaledes, at naar man skal til at bygge en Bygning op, man saa kan begynde at bygge, fordi der staaer en Stump Mur her og en Stump Mur der, medens Grunden ellers er aldeles ujævn og ufarbar. Nej, vil man bygge en solid Bygning, maa man sørge for ensartet Grundlag, og derfor var det umuligt at bygge en saadan Beskatning op, naar vi havde Bygningsafgift og Hartkornsafgift og Tiender osv. Vi maa først have et ensartet Grundlag. Selv om det tilsyneladende giver en mindre Indtægt, hvor vi havde ønsket, at denne Indtægt ikke skulde have været savnet, naas der alligevel et stort Fremskridt,

fordi Betingelserne for at gaa videre ere saa meget større. Dette er baade Tilfældet med Hartkornsskatternes Afskaffelse og med Tiendens Aflysning. Jeg tør paa de Georgesianeres Vedkommende, der findes her i Rigsdagen — og vi ere ikke saa faa — sige, at vi betragte det som et Fremskridt, at vi have faaet en Værdiskat slaaet fast og faaet et Grundlag til at bygge videre paa. Efterhaanden som vi kunne afskrive Toldskatter, maaske Prioriteter, er der Plads til at lægge Skat paa Jordværdien og Plads til at komme frem, og det har der ikke været før. Netop derfor hilse vi ud fra Georges Synspunkt Skattelovene og Tiendeloven med Glæde. Jeg har Lyst til at sige dette som Protest mod de Udtalelser, der ere fremkomne om, at vi skulle handle her af Partihensyn. Jeg har tværtimod altid været glad ved, at vi kom i den Retning, som vi ere komne ved at faa Værdiskatten og Ejendomsskylden som Grundlag, hvor der er Plads til den. Jeg skal dermed anbefale Tiendeloven til Vedtagelse og overlade til ærede Medlemmer at stemme for Ændringsforslagene, som de selv have Lyst til. Jeg havde ønsket Loven noget anderledes, men naar det ikke er saa, er Grunden vel, at det ikke har været muligt. Om Skylden ligger hos Landstinget, Ministeren eller hos Udvalget, tør jeg ikke sige, men naar det ikke er lykkedes, er det bedre at tage det, som det er. Hovedtingen er at faa Ende paa Sagen og at faa et ensartet Grundlag.

Formanden: Jeg skal hermed afbryde Forhandlingerne. De genoptages i Aften Kl. 8.

Mødet udsat Kl. 3. 55'.